

ЕРЭВАНСКАЕ КАМЮНІКЕ

Мы, міністры, які сабраліся ў Ерэване 14-15 мая 2015 года, з годнасцю прызнаём, што бачанне, якое натхніла нашых папярэднікаў у г. Балонья, прывяло да стварэння Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі (ЕПВА), дзе 47 краін з рознымі палітычнымі, культурнымі і акадэмічнымі традыцыямі супрацоўнічаюць на аснове адкрытага дыялогу, агульных мэт і агульных абавязацельстваў. Разам мы ўцягнуты ў працэс добраахвотнага збліжэння і каардынаванага рэфармавання нашых сістэм вышэйшай адукацыі. Ён заснаваны на адказнасці грамадства за вышэйшую адукацыю, акадэмічнай свабодзе, інстытуцыянальнай аўтаноміі і прыхільнасці да цэласнасці. Усё гэта залежыць ад актыўнага фінансавання з боку дзяржавы і ажыццяўляецца шляхам агульнай структуры ступеней, агульнага разумення прынцыпаў і працэсаў забеспячэння якасці і прызнання, а таксама шэрагу іншых агульных інструментаў.

Дзякуючы Балонскім рэформам дасягнуты прагрэс у забеспячэнні перамяшчэння студэнтаў і выпускнікоў у межах ЕПВА з прызнаннем іх кваліфікацый і перыядаў навучання; навучальныя праграмы забяспечваюць выпускнікоў ведамі, навыкамі і кампетэнцыямі для працягу навучання і доступу да еўрапейскага рынку працы; вучыцца ўсё больш актыўнымі ў міжнародным кантэксце; навукоўцы супрацоўнічаюць у сумесных навукова-даследчыцкіх і навучальных праграмах. ЕПВА адкрыла дыялог з іншымі рэгіёнамі свету і ўспрымаецца як мадэль структураванага супрацоўніцтва.

Тым не менш мы ведаем, што рэалізацыя структурных рэформ адбываецца нераўнамерна, што інструменты не заўсёды выкарыстоўваюцца правільна, а працяг абнаўлення нашых сістэм вышэйшай адукацыі і больш актыўны ўдзел акадэмічнай супольнасці неабходны, каб дасягнуць поўнага патэнцыялу ЕПВА. Мы імкнёмся да завяршэння працы і прызнаём неабходнасць надаць новы імпульс нашаму супрацоўніцтву.

Сёння ЕПВА супрацьстаіць сур'ёзным выклікам. ЕПВА сутыкаецца з працяглым эканамічным і сацыяльным крызісам, значным узроўнем беспрацоўя, павышэннем маргіналізацыі маладых людзей, дэмаграфічнымі зменамі, новымі формамі міграцыі і канфліктамі ўнутры краін і паміж імі, а таксама палітычным экстрэмізмам і радыкалізацыяй. З іншага боку, высокая мабільнасць студэнтаў і персаналу садзейнічае ўзаемнаму разуменню, а хуткае развіццё ведаў і тэхналогій, якое аказвае значны ўплыў на грамадства і эканоміку, адыгрываюць усё больш важную ролю ў трансфармацыі вышэйшай адукацыі і даследаванняў.

ЕПВА адыгрывае ключавую ролю ў вырашэнні гэтых праблем і ўзмацненні магчымасцей шляхам еўрапейскага супрацоўніцтва і абмену, маючы агульныя мэты ў дыялогу з партнёрамі па ўсім свеце. Мы павінны пацвердзіць наша сапраўднае бачанне і кансалідаваць структуру ЕПВА.

Новае бачанне: нашы прыярытэты

Да 2020 года мы ўяўляем сабе ЕПВА, дзе нашы агульныя мэты рэалізуюцца ва ўсіх краінах-удзельніцах, забяспечваючы давер у сістэмах вышэйшай адукацыі, дзе аўтаматычнае прызнанне стала рэальным, а студэнты і выпускнікі могуць лёгка перамяшчацца ў межах ЕПВА; дзе вышэйшая адукацыя эфектыўна садзейнічае фарміраванню інклюзіўных грамадстваў, заснаваных на дэмакратычных каштоўнасцях і правах чалавека, і дзе магчымасці адукацыі забяспечваюць кампетэнцыі і навыкі, неабходныя для еўрапейскага грамадзянства, інавацый і працаўладкавання. Мы будзем падтрымліваць і абараняць студэнтаў і акадэмічны персанал у забеспячэнні іх права акадэмічнай свабоды. Мы будзем падтрымліваць вышэйшыя навучальныя ўстановы ва ўмацаванні іх высілкаў па падтрымцы міжкультурнага ўзаемаразумення, крытычнага мыслення, палітычнай і рэлігійнай талерантнасці, гандарнай роўнасці, а таксама дэмакратычных і грамадзянскіх каштоўнасцей з мэтай умацавання еўрапейскай і глабальнай грамадзянскасці і заснавання інклюзіўных грамадстваў. Мы таксама ўмацуем сувязі паміж ЕПВА і Еўрапейскай даследчыцкай прасторай.

У найбліжэйшыя гады нашы калектыўныя амбіцыі будуць мець гэтыя паройну важныя мэты ў новым кантэксце:

- **Павышэнне якасці і цесная ўзаемасувязь паміж навучаннем і выкладаннем** з'яўляюцца галоўнай місіяй ЕПВА. Мы будзем ухваляць і падтрымліваць вышэйшыя навучальныя ўстановы ў прасоўванні педагагічных інавацый у студэнтацэнтраваных навучальных кантэкстах і поўным выкарыстанні патэнцыйных пераваг лічбавых тэхналогій для навучання і выкладання. Мы забяспечым трывалую сувязь паміж выкладаннем, навучаннем і даследаваннямі на ўсіх узроўнях навучання і створым стымулы для вну, выкладчыкаў і студэнтаў з мэтай актывізацыі дзейнасці, якая садзейнічае развіццю творчасці, інавацый і прадпрымальніцтва. Адукацыйныя праграмы павінны дазволіць студэнтам развіваць кампетэнцыі, якія могуць найлепшым чынам задаволіць асабістыя імкненні і патрабаванні грамадства шляхам эфектыўных навучальных мерапрыемстваў. Гэта павінна падтрымлівацца за кошт празрыстых апісанняў вынікаў навучання і навучальнай нагрузкі, гнуткіх шляхоў навучання і адпаведных метадаў выкладання і ацэнкі. Неабходна прызнаваць і стымуляваць эфектыўнае выкладанне, забяспечваць магчымасці для ўмацавання акадэмічных кампетэнцый выкладчыкаў. Акрамя таго, мы будзем актыўна ўцягваць студэнтаў як

паўнаўартасных членаў акадэмічнай супольнасці, таксама як і іншых стэйхолдараў, у распрацоўку навучальных праграм і забеспячэнне якасці.

- **Садзейне працаўладкаванню выпускнікоў на працягу ўсяго іх працоўнага жыцця** ва ўмовах зменлівага рынку працы, для якіх характэрны тэхналагічнае развіццё, з'яўленне новых працоўных профілей і пашырэнне магчымасцей занятасці і самазанятасці, -- гэта галоўная мэта ЕПВА. Мы павінны забяспечыць, каб напрыканцы кожнага цыкла навучання выпускнікі валодалі кампетэнцыямі, якія могуць быць прыдатнымі для ўваходу на рынак працы і якія дазваляюць развіваць новыя кампетэнцыі для працы па найме або самастойнай занятасці на працягу свайго працоўнага жыцця. Мы будзем падтрымліваць вуні ў вывучэнні розных мер па дасягненні гэтых мэт за кошт умацавання дыялогу з працадаўцамі, рэалізацыі праграм з добрым балансам паміж тэарэтычным і практычным кампанентамі і развіццём кар'еры выпускнікоў. Мы будзем садзейнічаць павышэнню міжнароднай мабільнасці для навучання і працаўладкавання ў якасці магутага сродку для пашырэння спектра кампетэнцый і працоўных умоў для студэнтаў.
- **Фарміраванне больш інклюзіўнай сістэмы** з'яўляецца важнай мэтай для ЕПВА, бо наша насельніцтва робіцца ўсё больш і больш разнастайным за кошт іміграцыі і дэмаграфічных змен. Мы абавязуемся пашырыць удзел у вышэйшай адукацыі і падтрымліваць установы, якія даюць навучанне ў адпаведных кантэкстах для розных тыпаў навучэнцаў, у тым ліку ў межах навучання на працягу ўсяго жыцця. Мы будзем паляпшаць пранікальнасць і ўзаемасувязь паміж разнастайнымі сектарамі адукацыі. Мы будзем развіваць сацыяльнае вымярэнне вышэйшай адукацыі, паляпшаць гендарны баланс і пашыраць магчымасці для доступу і завяршэння навучання, у тым ліку навучання ў межах міжнароднай мабільнасці, для студэнтаў з неспрыяльнага асяроддзя. Мы будзем даваць магчымасці для мабільнасці студэнтаў і навучальнага персаналу з канфліктных зон, забяспечваючы магчымасць вяртання дадому, як толькі гэта стане магчымым. Мы таксама хацелі б садзейнічаць мабільнасці студэнтаў педагогічных спецыяльнасцей у сувязі з важнай роллю, якую яны будуць адыгрываць у асвеце наступных пакаленняў еўрапейцаў.
- **Выкананне ўзгодненых структурных рэформ** з'яўляецца неабходнай умовай умацавання ЕПВА і яе поспеху. Агульная структура ступеней і крэдытная сістэма, агульныя стандарты забеспячэння якасці і кіруючыя прынцыпы, супрацоўніцтва з мэтай мабільнасці і сумесных праграм і ступеней з'яўляюцца асновай ЕПВА. Мы будзем развіваць больш эфектыўную палітыку для прызнання крэдытаў, атрыманых за мяжой, кваліфікацый для акадэмічных і прафесійных мэт і кваліфікацый папярэдняга навучання. Поўнае і ўзгодненае выкананне рэформ на нацыянальным узроўні патрабуе

роўнага ўдзелу і абавязацельстваў палітыкаў і акадэмічных колаў, а таксама больш актыўнага ўдзелу стэйхолдараў. Невыкананне рэформ у некаторых краінах падрывае функцыянаванне і аўтарытэт усёй ЕПВА. Нам патрэбны больш дакладныя вымярэнні прадукцыйнасці ў якасці асновы для справаздачнасці краін-удзельніц. Праз палітычны дыялог і абмен перадавой практыкай мы будзем мэтанакіравана падтрымліваць краіны-ўдзельніцы, якія маюць цяжкасці ў ажыццяўленні ўзгодненых мэт і даваць магчымасць тым, хто жадае прасоўвацца наперад, рабіць гэта.

Кіраванне і метады працы ЕПВА павінны развівацца, каб вырашаць гэтыя праблемы.

Мы просім ВFUG разгледзець і спрасціць уласнае кіраванне і метады працы, прыцягнуць працаўнікоў сферы адукацыі ў сваю працоўную праграму і даць прапановы па вырашэнні праблемы невыканання асноўных абавязацельстваў за пастаўленыя тэрміны да нашай наступнай сустрэчы.

Мы з удзячнасцю прымаем абавязацельства Францыі правесці нашу наступную сустрэчу ў 2018 г. і ўзначаліць Сакратарыят ЕПВА з ліпеня 2015 года да чэрвеня 2018 года.

Міністры ўхваляюць заяўку Беларусі на ўступленне ў ЕПВА і ў прыватнасці абавязацельства ажыццявіць рэформы праз 16 гадоў пасля пачатку Балонскага працэсу, якія зробіць сістэму вышэйшай адукацыі сумяшчальнай з сістэмамі іншых краін ЕПВА. Засноўваючыся на гэтым, міністры вітаюць Беларусь як члена ЕПВА і чакаюць сумеснай працы з нацыянальнымі органамі і стэйхолдарамі з мэтамі ажыццяўлення рэформ, вызначаных ВFUG і ўключаных ва ўзгодненую дарожную карту, прымацэваную да заяўкі Беларусі на ўступленне. Міністры просяць ВFUG скласці справаздачу па рэалізацыі дарожнай карты да часу правядзення канферэнцыі міністраў у 2018 годзе.

Урэшце, мы ўхваляем даклады Працоўных груп па справаздачнасці, структурных рэформах, мабільнасці і інтэрнацыяналізацыі, сацыяльным вымярэнні і навучанні на працягу ўсяго жыцця, а таксама Працоўнай групы па аўтаматычным прызнанні. Мы прымаем меры, уключаныя ў Дадатак, і карыстаемся магчымасцю падкрэсліць важнасць усіх членаў і кансультацыйных членаў, якія ўдзельнічаюць у працы ВFUG і зрабілі ўнёсак у працоўны план ЕПВА.

Дадатак

I. Прынятыя палітычныя меры

- перагледжаныя стандарты і Кіраўніцтва па забеспячэнні якасці ў ЕПВА (ESG)
- еўрапейскі падыход да забеспячэння якасці сумесных адукацыйных праграм
- перагледжанае Кіраўніцтва карыстальнікаў ECTS як афіцыйны дакумент ЕПВА

II. Абавязацельствы

- уключыць кароткі цыкл ва ўсеагульную рамку кваліфікацый ЕПВА (QF-EHEA), заснаваную на Дублінскіх дэскрыптарх для кваліфікацый кароткага цыкла і забеспячэнні якасці згодна з ESG такім чынам, каб забяспечыць прызнанне кваліфікацый кароткага цыкла ў нацыянальных сістэмах нават там, дзе яны не ўтрымліваюць такую кваліфікацыю.
- Забяспечыць, каб патрабаванні да кампетэнцый для працаўладкавання былі даступны выпускнікам першага цыкла і ўхваляць працадаўцаў для адпаведнага выкарыстання ўсіх кваліфікацый вышэйшай адукацыі, у тым ліку першага цыкла.
- Забяспечыць у супрацоўніцтве з вузамі надзейную і дакладную інфармацыю аб працоўным стажы выпускнікоў і іх прагрэсе на рынку працы, якая павінна быць прадстаўлена кіраўнікам вну, патэнцыйным студэнтам, іх бацькам і грамадству ў цэлым.
- правесці агляд нацыянальнага заканадаўства з мэтай поўнага захавання Лісабонскай канвенцыі аб прызнанні, прадставіць даклад у Балонскі Сакратарыят да канца 2016 года і папрасіць Камітэт Канвенцыі ў супрацоўніцтве з сеткамі ENIC і NARIC падрыхтаваць аналіз дакладаў да канца 2017 года з неабходным улікам маніторынгу канвенцыі, які ажыццяўляецца камітэтам.
- зняць перашкоды на шляху прызнання папярэдняга навучання з мэтай забеспячэння доступу да праграм вышэйшай адукацыі і садзеяння прызнанню кваліфікацый на аснове папярэдняга навучання, а таксама ўхваляць вну для павышэння іх патэнцыялу ў галіне прызнання папярэдняга навучання.
- правесці агляд нацыянальных рамак кваліфікацый з мэтай забеспячэння таго, каб траекторыі навучання ў рамках кваліфікацый забяспечвалі адэкватнае прызнанне папярэдняга навучання.
- стварыць групу краін і арганізацый-добраахвотнікаў з мэтай садзеяння прафесійнаму прызнанню.
- садзейнічаць мабільнасці персаналу з улікам прынцыпаў дзейнасці Працоўнай групы па мабільнасці і інтэрнацыяналізацыі.
- садзейнічаць мабільнасці грантаў і займаў, прымаючы пад увагу галоўныя прынцыпы дзейнасці Працоўнай групы па мабільнасці і інтэрнацыяналізацыі.
- зрабіць вышэйшую адукацыю больш сацыяльна інклюзіўнай за кошт рэалізацыі Стратэгіі ЕПВА па сацыяльным вымярэнні.
- Забяспечыць, каб кваліфікацыі іншых краін ЕПВА аўтаматычна прызнаваліся на тым жа ўзроўні, як адпаведныя нацыянальныя кваліфікацыі.
- даць магчымасць нашым вну выбіраць зарэгістраванае ў EQAR агенцтва ў працэсе знешняга забеспячэння якасці, паважаючы нацыянальныя механізмы прыняцця рашэнняў па выніках ацэнкі якасці.